

Bruxelles, 11 iulie 2023
(OR. en)

11158/1/23
REV 1

ECOFIN 682
UEM 216
SOC 507
EMPL 358
COMPET 702
ENV 781
EDUC 294
RECH 326
ENER 417
JAI 929
GENDER 158
ANTIDISCRIM 152
JEUN 196
SAN 433

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	11158/23
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 626 final
Subiect:	RECOMANDAREA CONSILIULUI privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2023

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționat, astfel cum a fost discutat de Consiliu și de Consiliul European, pe baza Recomandării COM(2023) 626 final a Comisiei.

RECOMANDARE A CONSILIULUI

din ...

**privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2023 și care include un aviz al
Consiliului
privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2023**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121
alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea
supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special
articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului², care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență (denumit în continuare „mecanismul”), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european, mecanismul contribuie la o redresare economică favorabilă incluziunii și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special reforme și investiții pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru acordată în cadrul mecanismului a fost actualizată la 30 iunie 2022, în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.

² Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (2) La data de 22 noiembrie 2022, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2023, care marchează începutul semestrului european din 2023 pentru coordonarea politicilor economice. La data de 23 martie 2023, Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2023, care sunt axate pe cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive. Totodată, la 22 noiembrie 2022, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului³, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2023, în care nu a identificat Finlanda ca fiind unul dintre statele membre care pot fi afectate de dezechilibre sau care pot fi în pericol de a fi afectate de dezechilibre. Prin urmare, nu ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat și un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2023 al Finlandei. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2023 privind ocuparea forței de muncă, care analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro⁴ (denumită în continuare „Recomandarea pentru 2023 privind zona euro”) la 16 mai 2023 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 13 martie 2023.
- (3) Deși economiile Uniunii dau dovadă de o reziliență remarcabilă, contextul geopolitic continuă să aibă un impact negativ. Întrucât Uniunea susține cu fermitate Ucraina, agenda sa de politică economică și socială se axează pe reducerea pe termen scurt a impactului negativ al șocurilor energetice asupra gospodăriilor și întreprinderilor vulnerabile, precum și pe menținerea eforturilor de realizare a tranziției verzi și a celei digitale, de sprijinire a creșterii durabile și favorabile incluziunii, de protejare a stabilității macroeconomice și de creștere a rezilienței pe termen mediu. De asemenea, agenda Uniunii se axează în mare măsură pe creșterea competitivității și a productivității Uniunii.

³ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁴ Recomandarea Consiliului din 16 mai 2023 privind politica economică a zonei euro (JO C 180, 23.5.2023, p. 1).

- (4) La data de 1 februarie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Un plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete” (denumită în continuare „Planul industrial al Pactului verde”) în scopul de a spori competitivitatea industriei cu zero emisii nete a Uniunii și de a sprijini tranziția rapidă către neutralitatea climatică. Planul completează eforturile desfășurate în prezent în cadrul Pactului verde european și al REPowerEU. Planul urmărește, de asemenea, să asigure un mediu mai favorabil pentru extinderea capacității Uniunii de producție a tehnologiilor și a produselor cu zero emisii nete care sunt necesare pentru a îndeplini obiectivele ambițioase ale Uniunii în materie de climă și să asigure accesul la materiile prime critice relevante, inclusiv prin diversificarea surselor de aprovizionare, exploatarea adecvată a resurselor geologice din statele membre și maximizarea reciclării materiilor prime. Planul industrial al Pactului verde este articulat în jurul a patru piloni: un mediu de reglementare previzibil și simplificat, acces mai rapid la finanțare, îmbunătățirea competențelor și comerțul deschis pentru lanțuri de aprovizionare reziliente. La data de 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare ulterioară intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030”, care este structurată în jurul a nouă factori determinanți care se susțin reciproc, cu obiectivul de a acționa în direcția instituirii unui cadru de reglementare care să stimuleze creșterea. Comunicarea stabilește priorități de politică ce vizează să asigure în mod activ realizarea de îmbunătățiri structurale, efectuarea de investiții bine direcționate și adoptarea de măsuri de reglementare pentru competitivitatea pe termen lung a Uniunii și a statelor sale membre. Recomandările de mai jos contribuie la abordarea acestor priorități.

- (5) În 2023, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să evolueze în concordanță cu punerea în aplicare a mecanismului. Pentru ca prioritățile de politică din cadrul semestrului european să fie îndeplinite, rămâne esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate integral, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau un subset semnificativ al recomandărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020 și 2022 rămân la fel de relevante pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (6) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului⁵ (denumit în continuare „Regulamentul REPowerEU”), care a fost adoptat la data de 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată într-un termen scurt a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru va contribui la securitatea energetică și la diversificarea aprovizionării cu energie a Uniunii, sporind, în același timp, utilizarea surselor regenerabile de energie, capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Regulamentul REPowerEU permite statelor membre să adauge un nou capitol, privind REPowerEU, în planurile lor naționale de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor planului REPowerEU. Reformele și investițiile respective vor contribui, de asemenea, la creșterea competitivității industriei cu zero emisii nete a Uniunii, astfel cum se subliniază în Planul industrial al Pactului verde, precum și la abordarea recomandărilor specifice fiecărei țări legate de energie care le-au fost adresate statelor membre în 2022 și, după caz, în 2023. Regulamentul REPowerEU introduce o nouă categorie de sprijin financiar nerambursabil, pus la dispoziția statelor membre pentru a finanța, în cadrul planurilor lor de redresare și reziliență, noi reforme și investiții legate de energie.

⁵ Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1).

(7) La data de 8 martie 2023, Comisia a adoptat o comunicare care oferă orientări de politică fiscal-bugetară pentru 2024 (denumită în continuare „comunicarea din 8 martie 2023”). Scopul său este de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre, consolidând astfel coordonarea politicilor. Comisia a reamintit că la sfârșitul anului 2023 va fi dezactivată clauza derogatorie generală din Pactul de stabilitate și de creștere. Aceasta a solicitat ca politicile fiscal-bugetare din perioada 2023-2024 să asigure sustenabilitatea datoriei pe termen mediu și să sporească creșterea economică potențială într-o manieră durabilă și a invitat statele membre să prezinte în programele lor de stabilitate și de convergență pentru 2023 modul în care planurile lor fiscal-bugetare vor asigura respectarea valorii de referință a deficitului din tratat de 3 % din produsul intern brut (PIB) și vor asigura o reducere plauzibilă și continuă a datoriei sau menținerea datoriei la niveluri prudente pe termen mediu. Comisia a invitat, de asemenea, statele membre să elimine treptat măsurile fiscal-bugetare naționale introduse pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile de șocul prețurilor la energie, începând cu măsurile care au un caracter mai puțin specific. Comisia a precizat că, în cazul în care ar fi necesară prelungirea măsurilor de sprijin ca urmare a unor noi presiuni cauzate de prețurile la energie, statele membre ar trebui să orienteze mai bine astfel de măsuri către gospodăriile și întreprinderile vulnerabile. Comisia a afirmat că recomandările în domeniul fiscal-bugetar ar urma să fie cuantificate și diferențiate. În plus, astfel cum se propune în comunicarea sa din 9 noiembrie 2022 referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernare economică al UE, recomandările în domeniul fiscal-bugetar ar urma să fie formulate pe baza cheltuielilor primare nete. Comisia a recomandat ca toate statele membre să continue să protejeze investițiile finanțate la nivel național și să asigure utilizarea eficace a mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, având în vedere în special obiectivele în materie de tranziție verde și tranziție digitală, precum și pe cele în materie de reziliență. Comisia a precizat că va propune Consiliului lansarea, în primăvara anului 2024, a unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, ținând cont de datele privind execuția bugetară pentru 2023, în concordanță cu dispozițiile legale existente.

- (8) La 26 aprilie 2023, Comisia a prezentat propuneri legislative ce vizează realizarea unei reforme cuprinzătoare a normelor de guvernanță economică ale Uniunii. Obiectivul principal al acestor propuneri este de a consolida sustenabilitatea datoriei publice și de a promova o creștere durabilă și incluzivă în toate statele membre, prin intermediul reformelor și al investițiilor. În propunerile sale, Comisia urmărește să îmbunătățească asumarea responsabilității la nivel național, să simplifice cadrul și să se concentreze într-o mai mare măsură pe obiectivele pe termen mediu, împreună cu o aplicare eficace și mai coerentă a normelor. Potrivit concluziilor Consiliului din 14 martie 2023 referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernanță economică al UE, obiectivul este de a finaliza activitatea legislativă în 2023.
- (9) La 27 mai 2021, Finlanda a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 29 octombrie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Finlandei⁶. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Finlanda a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

⁶ ST 12524/2021; ST 12524/2021 ADD 1.

- (10) La 23 martie 2023, Finlanda și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2023 și Programul de stabilitate, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2023 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Finlanda cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) La 24 mai 2023, Comisia a publicat raportul de țară din 2023 pentru Finlanda. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Finlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2022 și a făcut bilanțul implementării de către Finlanda a planului său de redresare și reziliență. Pe baza analizei respective, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Finlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

- (12) În conformitate cu datele validate de Eurostat, deficitul public al Finlandei a scăzut de la 2,8 % din PIB în 2021 la 0,9 % în 2022, în timp ce datoria publică a crescut de la 72,6 % din PIB la sfârșitul anului 2021 la 73,0 % la sfârșitul anului 2022. La 24 mai 2023, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În raportul respectiv a fost analizată situația bugetară a Finlandei, întrucât în 2022 datoria sa publică a depășit valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat și nu a respectat criteriul de referință privind reducerea datoriei. Conform concluziilor raportului, criteriul datoriei nu a fost îndeplinit. În conformitate cu comunicarea sa din 8 martie 2023, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri aplicabile deficitelor excesive în primăvara anului 2023. Comisia a declarat ulterior că va propune Consiliului lansarea, în primăvara anului 2024, a unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, ținând cont de datele privind execuția bugetară pentru 2023. Finlanda ar trebui să țină seama de acest lucru în execuția bugetului său pentru 2023 și la pregătirea proiectului său de plan bugetar pentru 2024.

- (13) Soldul bugetului public a fost afectat de măsurile de politică fiscal-bugetară adoptate pentru a atenua impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie. În 2022, printre astfel de măsuri de politică fiscal-bugetară care implică reducerea veniturilor s-au numărat o creștere temporară a cheltuielilor de deplasare deductibile și o creștere a deducerilor fiscale de care beneficiază gospodăriile pentru renovări ale sistemului de încălzire, în timp ce astfel de măsuri de politică fiscal-bugetară care presupun mărirea cheltuielilor au inclus o creștere a indicelui prestațiilor sociale și plata unor prestații suplimentare pentru copii, cu scopul de a îmbunătăți puterea de cumpărare a gospodăriilor cu venituri mici și de a aborda costurile generate de inflație. Comisia estimează costul bugetar net al măsurilor respective la 0,1 % din PIB în 2022. Soldul bugetului public a fost, de asemenea, afectat de costul bugetar al protecției temporare acordate persoanelor strămutate din Ucraina, estimat la 0,1 % din PIB în 2022. În același timp, costul estimat al măsurilor temporare de urgență legate de criza provocată de pandemia de COVID-19 a scăzut la 0,2 % din PIB în 2022, de la 2,0 % în 2021.
- (14) La 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Finlanda⁷ să mențină o orientare fiscal-bugetară favorabilă, profitând inclusiv de impulsul oferit de mecanism, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național.

⁷ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Finlandei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 126).

- (15) Potrivit estimărilor Comisiei, orientarea fiscal-bugetară⁸ a fost în linii mari neutră în 2022, fiind de 0,1 % din PIB, în conformitate cu recomandarea Consiliului. Conform recomandării Consiliului, Finlanda a continuat să sprijine redresarea prin investiții finanțate din mecanism. Cheltuielile finanțate prin granturi din cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii s-au ridicat la 0,3 % din PIB în 2022 (0,2 % din PIB în 2021). Investițiile finanțate la nivel național au avut o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale la orientarea fiscal-bugetară⁹. Prin urmare, Finlanda a menținut investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) a avut o contribuție în general neutră de 0,1 puncte procentuale la orientarea fiscal-bugetară. Prin urmare, Finlanda a menținut sub control într-o măsură suficientă creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național.
- (16) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2023 este în concordanță cu previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 atât pentru 2023, cât și pentru 2024. Potrivit previziunilor guvernului, PIB-ul real ar urma să se contracte ușor cu 0,2 % în 2023 și apoi să crească cu 1,3 % în 2024. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează o creștere pozitivă a PIB-ului real, respectiv de 0,2 % în 2023 și de 1,4 % în 2024. Ambele seturi de previziuni estimează că exporturile nete vor fi principalul factor de creștere în 2023, în timp ce în 2024 se anticipează o îmbunătățire mai amplă a performanței economice, pe măsură ce urmează să se redreseze și cererea internă.

⁸ Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile), din care sunt excluse măsurile temporare de urgență legate de criza provocată de pandemia de COVID-19, dar sunt incluse cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din mecanism și prin alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu. Pentru mai multe detalii, a se vedea caseta 1 din tabelele cu statistici bugetare.

⁹ Alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național au avut o contribuție expansionistă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

(17) În Programul său de stabilitate pentru 2023, guvernul preconizează că deficitul total va crește la 2,6 % din PIB în 2023. Creșterea din 2023 reflectă în principal indexarea prestațiilor sociale, finanțarea acordată de administrația centrală autorităților locale, creșterea cheltuielilor cu dobânzile, precum și cheltuielile suplimentare pentru apărare și investițiile legate de cercetare și dezvoltare (C-D). Potrivit Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește de la 73,0 % la sfârșitul anului 2022 la 74,4 % la sfârșitul anului 2023. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, se preconizează că deficitul public va fi de 2,6 % din PIB în 2023. Aceste estimări sunt în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2023. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 se estimează o pondere mai mică a datoriei publice în PIB, de 73,9 % la sfârșitul anului 2023. Diferența se datorează unui deflator ușor mai ridicat estimat în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023.

(18) Se preconizează că în 2023 soldul bugetului public va fi în continuare afectat de măsurile fiscal-bugetare adoptate pentru a atenua impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie. Acestea constau în măsuri adoptate în 2022 care continuă să fie aplicate (în special creșteri temporare suplimentare ale cheltuielilor de deplasare deductibile și deduceri fiscale de care beneficiază gospodăriile pentru renovări ale sistemului de încălzire), dar și în noi măsuri, cum ar fi rambursări temporare ale facturilor la energie electrică și credite fiscale pentru energia electrică, precum și o reducere temporară a cotei taxei pe valoarea adăugată (TVA) pentru energia electrică și transportul de persoane. Costul măsurilor respective este parțial compensat de impozitele pe profiturile excepționale ale furnizorilor de energie, și anume de un impozit temporar pe profit pentru companiile de energie electrică. Costul bugetar net în 2023 al măsurilor de sprijin este estimat în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 la 0,3 % din PIB¹⁰. Majoritatea măsurilor adoptate în 2023 nu par să vizeze gospodăriile sau întreprinderile cele mai vulnerabile și nu mențin pe deplin semnalul de preț pentru reducerea cererii de energie și creșterea eficienței energetice. Prin urmare, suma aferentă măsurilor de sprijin specifice care trebuie avută în vedere la evaluarea conformității cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022¹¹ este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 ca fiind de 0,1 % din PIB în 2023 (comparativ cu 0,0 % din PIB în 2022). Se preconizează o creștere cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022 a costului bugetar al protecției temporare oferite pentru persoanele strămutate din Ucraina.

¹⁰ Această cifră reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile curente, precum și, dacă este cazul, măsurile privind cheltuielile de capital.

¹¹ Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Finlandei și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2022 (JO C 334, 1.9.2022, p. 213).

- (19) În recomandarea sa din 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat ca Finlanda să întreprindă acțiuni pentru a asigura, în 2023, o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare în ansamblu neutră a politicilor¹², ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile în fața creșterilor abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Finlanda ar trebui să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. De asemenea, Finlandei i s-a recomandat să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică, ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii.

¹² Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, creșterea potențială a producției a Finlandei, care este utilizată pentru a măsura orientarea fiscal-bugetară, pe termen mediu (media pe 10 ani), este estimată la 5,6 % în termeni nominali.

(20) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 se estimează că orientarea fiscal-bugetară va fi expansionistă în 2023 (-1,0 % din PIB), în contextul unei inflații ridicate. Aceasta urmează unei orientări fiscal-bugetare în linii mari neutre din 2022 (-0,1 % din PIB). Se preconizează că în 2023 creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 0,6 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară. Aceasta include costurile în general stabile ale măsurilor de sprijin specifice pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile în fața creșterilor abrupte ale prețurilor la energie. Este luată în considerare, de asemenea, creșterea (cu 0,2 % din PIB) a costurilor legate de acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina. Contribuția expansionistă a cheltuielilor curente primare nete finanțate la nivel național se datorează, așadar, doar parțial sprijinului specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile pentru a face față creșterilor abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Creșterea expansionistă a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) este, de asemenea, determinată de indexarea prestațiilor sociale, de finanțarea acordată de administrația centrală autorităților locale, precum și de cheltuielile suplimentare pentru apărare și de investițiile legate de cercetare și dezvoltare. În concluzie, creșterea preconizată a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național nu este în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022. Cheltuielile finanțate prin granturi în cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii s-au ridicat la 0,4 % din PIB în 2023, în timp ce investițiile finanțate la nivel național au avut o contribuție expansionistă la orientarea fiscal-bugetară, de 0,4 puncte procentuale¹³. Prin urmare, Finlanda intenționează să finanțeze investiții suplimentare prin intermediul mecanismului și se preconizează că va menține investițiile finanțate la nivel național. Țara intenționează să finanțeze investiții publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, precum subvențiile pentru înlocuirea centralelor pe bază de combustibili fosili și pentru puncte de încărcare a vehiculelor electrice și rețele de energie electrică, precum și proiectul Digirail care vizează reînnoirea sistemului de control al trenurilor, portalul virtual al Finlandei pentru a facilita imigrația bazată pe muncă și proiectul privind economia în timp real (RTE), care vizează digitalizarea tranzacțiilor comerciale, care sunt finanțate parțial din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii.

¹³ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

- (21) În Programul de stabilitate pentru 2023 se estimează că deficitul public va rămâne la 2,6 % din PIB în 2024. Conform estimărilor, creșterea veniturilor fiscale va încetini, iar cheltuielile cu dobânzile vor fi mai mari. În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2023, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 76,9 % la sfârșitul anului 2024. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează un deficit public pentru 2024 de 2,6 % din PIB. Aceste estimări sunt în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2023 estimează o pondere mai mică a datoriei publice în PIB, de 76,2 % la sfârșitul anului 2024.
- (22) Programul de stabilitate pentru 2023 prevede eliminarea treptată a tuturor măsurilor de sprijin din domeniul energiei în 2024. Comisia presupune în prezent că toate măsurile de sprijin din domeniul energiei vor fi eliminate treptat în 2024. Acest lucru se bazează pe ipoteza conform căreia nu se vor înregistra noi creșteri ale prețurilor la energie.

- (23) În Regulamentul (CE) nr. 1466/97 se solicită o îmbunătățire anuală a soldului bugetar structural cu 0,5 % din PIB, ca valoare de referință, în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu¹⁴. Ținând seama de considerentele legate de sustenabilitatea finanțelor publice, ar fi oportună o îmbunătățire a soldului structural cu cel puțin 0,3 % din PIB în 2024, potrivit estimărilor Comisiei. Pentru a asigura o astfel de îmbunătățire și în conformitate cu metodologia Comisiei, creșterea în 2024 a cheltuielilor primare nete finanțate la nivel național¹⁵ nu ar trebui să depășească 2,2 %, astfel cum se reflectă în prezenta recomandare. În același timp, celelalte măsuri de sprijin în domeniul energiei (estimate în prezent de Comisie la 0,3 % din PIB în 2023) ar trebui eliminate treptat, dacă evoluțiile pieței energiei permit acest lucru și începând cu măsurile care au un caracter mai puțin specific, iar economiile aferente ar trebui utilizate pentru a reduce deficitul public. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, creșterea în 2023 a cheltuielilor curente primare nete finanțate la nivel național nu este conformă cu recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022. Dacă această creștere va fi confirmată, va fi oportună o creștere mai mică a cheltuielilor primare nete în 2024.
- (24) Dacă se mențin politicile actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2023, cheltuielile primare nete finanțate la nivel național vor crește la 2,8 % în 2024, cifră mai mare decât rata de creștere recomandată.
- (25) În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2023, se așteaptă ca rata investițiilor publice să se mențină la 4,5 % din PIB în 2023 și 2024. Acest nivel reflectă investițiile finanțate la nivel național și investițiile finanțate de Uniune, și anume prin mecanism. Programul de stabilitate pentru 2023 face trimitere la reforme și investiții care se preconizează că vor contribui la sustenabilitatea finanțelor publice și la creșterea durabilă și favorabilă incluziunii. Printre reformele și investițiile respective se numără reforma serviciilor sociale și de sănătate, care face parte, de asemenea, din planul de redresare și reziliență, deși estimările privind economiile viitoare care urmează să fie obținute în urma reformei sunt încă incerte.

¹⁴ Articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 prevede, de asemenea, o ajustare de peste 0,5 % din PIB pentru statele membre cu o datorie publică de peste 60 % din PIB sau cu riscuri mai pronunțate în ceea ce privește sustenabilitatea datoriei.

¹⁵ Cheltuielile primare nete sunt definite drept cheltuieli finanțate la nivel național, din care sunt excluse măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile cu dobânzile și cheltuielile ciclice cu șomajul.

- (26) Programul de stabilitate pentru 2023 prezintă o traiectorie bugetară pe termen mediu până în 2027. Conform Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că deficitul public va crește la 3,1 % din PIB în 2025 și, ulterior, va scădea ușor la 2,9 % până în 2026. Prin urmare, se estimează că deficitul public se va situa sub 3 % din PIB în 2026. Conform Programului de stabilitate pentru 2023, se estimează că ponderea generală a datoriei publice în PIB va crește de la 76,9 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 80,7 % din PIB până la sfârșitul anului 2026.
- (27) Finlanda are un sistem de protecție socială eficace și favorabil incluziunii, cu un nivel ridicat de protecție socială, dar acesta este complex și include unele capcane în materie de stimulente. În 2020, o comisie parlamentară specializată a fost însărcinată cu conceperea până în anul 2027 a unei reforme a sistemului de securitate socială. În ianuarie 2022, comisia a publicat rezultatele activității sale de cartografiere a problemelor și, în martie 2023, și-a prezentat raportul intermediar care conținea 31 de propuneri de studii, de proiecte de redactare legislativă și de dezvoltare pentru viitoarele guverne. Următoarele etape ar include inițierea de lucrări legislative pentru raționalizarea sistemului de securitate socială și pentru creșterea stimulentei pentru muncă, menținând, în același timp, protecția socială, precum și creșterea ratei de ocupare a forței de muncă. Pentru a sprijini sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice este important să se continue activitatea de reformare a sistemului de securitate socială.

- (28) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Implementarea planului de redresare și reziliență al Finlandei este în curs. Cu toate acestea, acordurile operaționale dintre Comisie și Finlanda nu au fost încă semnate. Acest pas este necesar pentru a transmite prima cerere de plată în cadrul planului de redresare și reziliență și pentru a permite Finlandei să recupereze decalajul față de calendarul convenit al cererilor de plată. În ianuarie 2023, Finlanda a prezentat o modificare la planul său de redresare și reziliență, care a fost aprobată de Consiliu la 14 martie 2023. Această modificare a fost efectuată în contextul actualizării contribuției financiare maxime disponibile pentru statele membre din mecanism și a constatat în reducerea proporțională a finanțării în cadrul celor patru piloni ai planului. Pentru a asigura finanțarea în cadrul REPowerEU, în 2023 este planificată o altă modificare a planului de redresare și reziliență. Includerea rapidă a noului capitol privind REPowerEU în planul de redresare și reziliență va permite finanțarea unor reforme și investiții suplimentare care să sprijine obiectivele strategice ale Finlandei în domeniile energiei și tranziției verzi. Implicarea sistematică și eficace a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul respectiv, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei de politici în ansamblul ei.
- (29) Comisia a aprobat în 2022 toate documentele de programare ale politicii de coeziune prezentate de Finlanda. Punerea în aplicare rapidă a programelor politicii de coeziune în complementaritate și în sinergie cu planul de redresare și reziliență, inclusiv cu capitolul privind REPowerEU, este esențială pentru realizarea tranziției verzi și a celei digitale, pentru sporirea rezilienței economice și sociale și pentru a obține o dezvoltare teritorială echilibrată în Finlanda.

- (30) În afară de provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și în programele aferente politicii de coeziune, Finlanda se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de deficitul de personal calificat, de politicile de educație și formare profesională, de politica energetică și de tranziția verde.
- (31) Deși piața finlandeză a forței de muncă a înregistrat rezultate pozitive în 2022, numărul locurilor de muncă vacante a crescut rapid, reflectând necorelarea competențelor și deficitul de forță de muncă în diferite sectoare, în special în sectoarele serviciilor, construcțiilor, tehnologiei informației și comunicațiilor, educației, sănătății și asistenței sociale. Oferta de personal calificat este limitată de numărul relativ scăzut de absolvenți de învățământ superior în domeniile de studiu care prezintă cea mai mare cerere pe piața forței de muncă și de un nivel relativ scăzut al imigrației forței de muncă. În același timp, rata de absolvire a învățământului terțiar pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 25 și 34 de ani a scăzut, situându-se sub media Uniunii. Deficitul de forță de muncă și de personal calificat reprezintă o provocare pentru competitivitatea și creșterea pe termen lung a Finlandei și va fi agravat și mai mult de îmbătrânirea populației, de mobilitatea relativ scăzută a forței de muncă la nivel regional și de cererea crescută de noi competențe în contextul tranziției verzi și a celei digitale.

- (32) Noua lege a Finlandei privind clima a intrat în vigoare la 1 iulie 2022, ancorând în legislația națională obiectivul Finlandei de a deveni prima societate a bunăstării fără combustibili fosili până în 2035, precum și stabilind obiective climatice pentru 2030, 2040 și 2050. Cu toate acestea, economia finlandeză este în continuare una dintre cele mai mari consumatoare de energie din Uniune. Energia, industria, transporturile și clădirile sunt principalele sectoare care vor trebui să contribuie la reduceri masive ale emisiilor de gaze cu efect de seră. În 2021, sursele regenerabile de energie au reprezentat o parte semnificativă a mixului energetic al Finlandei, ajungând la 43 %, urmate de petrol care reprezintă 24 %, energia nucleară 17 % și cărbunele 9 %. Rusia rămâne o sursă importantă de combustibil nuclear. Consumul de gaze naturale al Finlandei a scăzut cu 56 % în perioada august 2022-martie 2023, comparativ cu consumul mediu de gaze din aceeași perioadă din cei cinci ani anteriori, depășind astfel ținta de reducere cu 15 % a consumului. Finlanda ar putea depune în continuare eforturi pentru a reduce temporar cererea de gaze până la 31 martie 2024, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului¹⁶.
- (33) Printre provocările întâmpinate în vederea atingerii obiectivelor climatice pe termen lung se numără un deficit important de investiții private și publice în principalele sectoare generatoare de emisii, precum și întârzieri în realizarea investițiilor în energia din surse regenerabile, cauzate de numărul de cereri de acordare a autorizațiilor de mediu care nu au fost încă prelucrate. Este necesară simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare pentru a recupera întârzierile proiectelor energetice în curs și pentru a facilita mai multe investiții prioritare.
- (34) Prețurile ridicate ale energiei și obiectivele climatice ambițioase necesită accelerarea și creșterea investițiilor în decarbonizare. În pofida unei creșteri mai rapide decât se anticipase a vânzărilor de vehicule electrice, este puțin probabil ca investițiile necesare pentru introducerea în continuare a acestora, în special în electrificarea vehiculelor grele, să aibă loc în condițiile pieței, din cauza distanțelor lungi și a zonelor slab populate care caracterizează Finlanda. Aproximativ 40 % din rețeaua feroviară nu este încă electrificată.

¹⁶ Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului din 5 august 2022 privind măsuri coordonate de reducere a cererii de gaze (JO L 206, 8.8.2022, p. 1).

- (35) Pentru a îmbunătăți securitatea aprovizionării, transportul de energie electrică la nivel național în Finlanda ar putea fi consolidat. Energia din surse regenerabile este produsă din ce în ce mai mult departe de centrele de consum. Deși Finlanda a acționat în mod decisiv pentru a-și reduce dependența de importurile de petrol, cărbune și gaze din Rusia, una dintre cele două centrale nucleare din Finlanda rămâne complet dependentă de combustibilul rusesc. Sunt necesare interconexiuni puternice între Finlanda și țările învecinate pentru a asigura buna funcționare a pieței energiei electrice în întreaga regiune și pentru a crește contribuția preconizată a energiei din surse regenerabile la mixul energetic.
- (36) Deficitul de forță de muncă și de personal calificat în sectoarele și în profesiile esențiale pentru tranziția verde, inclusiv în ceea ce privește producerea, implementarea și întreținerea tehnologiilor cu zero emisii nete, creează blocaje în procesul de tranziție către o economie neutră din punct de vedere climatic. În 2022, Finlanda a raportat că nu dispune de suficient personal calificat pentru 37 de profesii în care sunt necesare competențe sau cunoștințe specifice pentru tranziția verde, inclusiv de lucrători în domeniul izolării clădirilor, de ingineri civili, de instalatori și de montatori de țevi. Crearea unor sisteme de educație și formare de înaltă calitate, care să răspundă nevoilor în schimbare ale pieței forței de muncă, și adoptarea unor măsuri țintite de perfecționare și reconversie profesională sunt esențiale pentru a reduce lipsa de personal calificat și pentru a promova incluziunea pe piața forței de muncă și realocarea forței de muncă. Pentru a debloca oferta neexploatăată de forță de muncă, aceste măsuri trebuie să fie accesibile, în special pentru persoanele fizice și în sectoarele și regiunile cele mai afectate de tranziția verde.
- (37) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2023 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul¹⁷ său se reflectă în recomandarea 1.

¹⁷ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

(38) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru: (i) a menține sustenabilitatea datoriei și a se abține de la a susține în mod generalizat cererea agregată în 2023, pentru a direcționa mai bine măsurile fiscal-bugetare luate în scopul atenuării impactului prețurilor ridicate la energie și pentru a reflecta asupra unor modalități adecvate de eliminare a sprijinului pe măsură ce scad presiunile asupra prețurilor la energie; (ii) a susține un nivel ridicat de investiții publice și a promova investițiile private în vederea sprijinirii tranziției verzi și a celei digitale; (iii) a sprijini evoluțiile salariale care atenuază pierderea puterii de cumpărare, limitând în același timp efectele secundare asupra inflației, pentru a îmbunătăți în continuare politicile active în domeniul pieței forței de muncă și pentru a aborda deficitul de competențe; (iv) a îmbunătăți mediul de afaceri și a se asigura că sprijinul energetic acordat întreprinderilor este rentabil, temporar și orientat către întreprinderi viabile și că menține stimulentele pentru tranziția verde și (v) a menține stabilitatea macrofinanciară și a monitoriza riscurile, continuând, în același timp, lucrările privind finalizarea uniunii bancare. Pentru Finlanda, recomandările 1, 2, 3 și 4 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua și a celei de a treia recomandări formulate în Recomandarea pentru 2023 privind zona euro,

RECOMANDĂ ca, în 2023 și în 2024, Finlanda să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei și să utilizeze economiile astfel realizate pentru a reduce deficitul public, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. În cazul în care noi creșteri ale prețurilor la energie ar impune noi măsuri de sprijin sau continuarea celor existente, să se asigure că astfel de măsuri de sprijin sunt direcționate pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, sunt fezabile din punct de vedere bugetar și încurajează în continuare realizarea de economii de energie.

Să asigure o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea în 2024 la maximum 2,2 %¹⁸ a creșterii nominale a cheltuielilor primare nete finanțate la nivel național.

Să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor în cadrul mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală.

În perioada de după 2024, să urmărească în continuare o strategie fiscal-bugetară pe termen mediu de consolidare treptată și durabilă a finanțelor publice, combinată cu investiții și reforme care să favorizeze un nivel mai ridicat de creștere sustenabilă, pentru a atinge o poziție bugetară prudentă pe termen mediu.

Să continue reforma sistemului de securitate socială, cu scopul de a spori eficiența sistemului de prestații sociale, fapt care va îmbunătăți stimulentele pentru muncă și, de asemenea, va sprijini sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

¹⁸ Se estimează că aceasta corespunde unei îmbunătățiri anuale a soldului bugetar structural cu cel puțin 0,3 % din PIB pentru 2024, astfel cum se descrie în considerentul 23.

2. Să continue implementarea constantă a planului de redresare și reziliență revizuit și să finalizeze rapid capitolul dedicat planului REPowerEU, în vederea începerii rapide a punerii sale în aplicare. Să pună în aplicare rapid programele politicii de coeziune, în strânsă complementaritate și sinergie cu planul de redresare și reziliență.
3. Să abordeze deficitul de forță de muncă și de personal calificat prin recalificarea și perfecționarea forței de muncă și prin extinderea ofertei de învățământ superior, în special în domeniile de studiu cu cea mai mare cerere de pe piața forței de muncă.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării energiei din surse regenerabile, inclusiv prin proceduri de autorizare mai rapide, și să stimuleze investițiile publice și private în decarbonizarea industriei și a transporturilor, inclusiv prin electrificare. Să dezvolte infrastructura energetică pentru a spori securitatea aprovizionării, prin consolidarea transportului de energie electrică. Să accelereze eforturile în materie de politici ce vizează furnizarea și dobândirea aptitudinilor și a competențelor necesare pentru tranziția verde.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele
